

1. Wat is een goede koning?

Op 10 augustus 1628 vertrok uit de haven van Stockholm een gloednieuw schip, één van de grootste en modernste schepen van de 17e eeuw. Het was gebouwd in opdracht van de Zweedse koning Gustav Adolf door de Nederlandse scheepsbouwer Henrik Hybertsson. Maar wat gebeurde er? Het schip had nog maar 1300

meter gevaren, toen er een

windvlaag kwam. Het maakte slagzij, en er stroomde water naar binnen door de geschutspoorten waardoor de kanonnen naar buiten staken. Binnen een mum van tijd zonk het schip, de Vasa, en zo'n 50 van de 150 opvarenden verdronken in de golven. Deze week hoorde ik een programma op de radio over de Vasa. Wat was er nou fout gegaan? Die Nederlandse scheepsbouwer was een kundig vakman. Maar het grote probleem was koning Gustav Adolf. Tijdens de bouw van het schip kwam hij steeds weer met nieuwe eisen. Er moetsen nóg meer kanonnen aan boord staan, er moesten nog meer soldaten mee kunnen varen, enzovoorts. Niemand durfde de koning weerwoord te geven. En zo werd het project één grote mislukking.

2. Iemand met hart voor het volk, begrensd in zijn honger naar macht, seks en geld

Het is een kunst om een goede koning te zijn. En het is dus ook niet voor niets dat God wetten geeft die bepalen hoe de koningen van Israël zich moeten gedragen. God geeft die wetten aan het volk Israël, als ze op weg zijn uit de slavernij in Egypte naar het beloofde land. Mozes moet de berg Sinaï opklimmen, en daar, bovenop die berg, maakt God hem die wetten duidelijk. We hebben het gelezen, wat in Gods ogen een goede koning is. Een goede koning, zo lezen we in Deuteronomium 17, komt voort uit het volk zelf. 'Iemand uit uw midden', lezen we in vers 15. Daar zien we al een stuk wijsheid van God. Iemand uit een ander land, van een ander volk, kan ook andere goden meenemen, vreemde goden. En een koning die heerst over een volk dat het zijne niet is, wordt al heel snel een dictator. 'Nee', zegt God, 'laat de koning voortkomen uit jullie midden.' Als een koning voortkomt uit het volk, voelt hij zich ook verbonden met dat volk, en zal hij ook het welzijn van het volk zoeken. En dát is waar het allemaal om draait! Een koning is er niet om te heersen, maar om te dienen. Het ware leiderschap, dat is geen dominant leiderschap, maar een dienend leiderschap.

Daarom worden er nog een paar eisen gesteld aan de koning. Hij mag niet veel paarden hebben. De Nieuwe Bijbelvertaling zegt: 'Hij mag geen paarden gaan houden'. Maar dat is geen juiste vertaling. De vertaling van 1951 zegt: 'Hij zal niet veel paarden houden.' Waarom? Omdat paarden ingezet werden in de oorlog. Paarden betekenden: macht! En paarden, die werden vooral gefokt in Egypte. Om veel paarden te kopen, zou de koning dus afhankelijk worden van Egypte. In zijn honger naar macht zou de koning de vrijheid van het volk gaan verkwanselen. 'Niet teveel paarden', dat wil zeggen: 'niet teveel macht'. Grenzen aan de machtshonger van de koning!

Ten tweede is het de koning niet toegestaan om er veel vrouwen op na te houden. Dat zou hem tot afgoderij kunnen brengen. Dat is nou precies de valkuil waar koning

Salomo wel ingetrapt is. Hij had op een gegeven moment wel duizend vrouwen. Salomo trouwde met prinsessen uit allerlei landen, die hun eigen afgoden meenamen naar Israël. Niet teveel vrouwen: de seksuele behoeften van de koning moeten worden ingedamd. En in de derde plaats mag de koning ook geen zilver en goud ophopen. God stelt ook grenzen aan het bezit van de koning, aan het geld.

Macht, seks en geld, dat zijn alle eeuwen door enorm sterke drijfveren geweest in mensenlevens. Niet alleen bij koningen! Ik zat er deze week over na te denken. In eerste instantie vond ik het vooral iets van mannen: mannen zijn uit op macht, seks en geld. Maar in tweede instantie dacht ik: 'Nee, dat geldt ook voor vrouwen.' Als het om macht gaat, dan streven mannen vaak meer openlijk naar macht. Vrouwen kunnen dat subtieler doen, door gebruik te maken van hun charmes, of van tranen. Maar ook dan gaat het om macht. Seks is een drijfveer die elk mens in z'n greep kan krijgen. En geld, ach ja, de één wil graag geld hebben voor een mooie auto, de ander voor de nieuwste ipad, en een derde voor prachtige kleding.

3. Dienstbaar leiderschap, volgens Gods wet

God waarschuwt met name de koning voor die oerdriften: honger naar macht, naar seks en naar geld. Maar zitten deze oerdriften niet in ieder mens? God zegt niet dat een mens geen macht zou mogen hebben, Hij waarschuwt alleen voor teveel macht. Hij zegt ook niet dat seks op zichzelf fout is, Hij waarschuwt alleen voor de uitwassen. En Hij zegt niet dat je geen geld zou mogen hebben, alleen waarschuwt God voor teveel bezit. De koning weet dus nu wat hij níét mag. En wat dan wel? Dat staat in vers 18-20. De koning moet altijd een exemplaar van Gods wet onder handbereik hebben, staat er. Zo leert hij ontzag te hebben voor de HEER. Vers 20: 'Dan zal hij zich niet inbeelden dat hij meer is dan anderen en in enig opzicht boven de wet staat, en dan zal zijn koningschap bestendig worden en op zijn zonen overgaan.' De kunst van het koningschap is dus: nederigheid. Ontzag hebben voor God en je niet inbeelden dat je meer bent dan een ander. Dienstbaar leiderschap.

In het grote interview met prins Willem-Alexander en prinses Máxima werd aan de toekomstige koning gevraagd hoe hij het zou vinden als hij een deel van zijn macht zou kwijtraken en alleen nog een ceremonieel koningschap zou mogen vervullen. Hij zei toen: 'Ik sta achter elk besluit dat democratisch tot stand gekomen is.' Dat vond ik een mooi moment in het interview. Het tekent een vorm van dienend leiderschap. Onze toekomstige koning houdt niet krampachtig vast aan de macht, maar hij wil het volk dienen op de manier die door het volk het meest dienstig wordt gevonden.

In Deuteronomium 17 vinden we dus heel duidelijke richtlijnen voor het koningschap. De koning moet een dienende koning zijn. In Psalm 72, waar we uit zongen, komt datzelfde beeld naar voren. 'Hij zal de redder zijn der armen, hij hoort hun noodgeschrei. Hij is met koninklijk erbarmen hun eenzaamheid nabij.'

Maar goed. Dat is allemaal wel heel mooi om te weten,

maar wat hebben wij daaraan? U, jij en ik? Wij zijn geen koning! We zouden Willem-Alexander een brief kunnen sturen en hem kunnen schrijven: 'Majesteit, misschien kunt u Deuteronomium 17 nog eens nalezen.' Maar kunnen wij er verder eigenlijk iets mee, voor ons eigen leven?

4. Wij zijn voorbestemd voor het koningschap!

Nou en of! Hier komt een grote verrassing om de hoek kijken. Want we hebben ook Openbaring 5 gelezen. Dat hoofdstuk is een deel van dat grootse visioen dat de apostel Johannes krijgt aan het eind van zijn leven, als hij om zijn geloof verbannen is naar een vreselijk eiland, Padmos. In dat visioen wordt in beeldtaal de geschiedenis verteld. En in hoofdstuk 5 is dan de vraag: 'Wie mag de boekrol van de geschiedenis openmaken? Wie is nu de sleutelfiguur in de geschiedenis?' Eerst blijft het stil. Maar dan... dan blijkt dat er Eén is die dat mag, die dat waard is. En die Ene, die wordt genoemd: de Leeuw uit de stam van Juda. De stam van Juda, dat is de koningsstam. De Leeuw uit de stam van Juda, dat is de Koning van Israël, de Koning der Joden. Dat is Jezus! Maar die Leeuw ziet er niet uit als een leeuw, nee, Hij komt naar voren als een Lam, en Lam dat eruit zag alsof het geslacht was.

De Koning van de kosmos, de Leeuw uit de stam van Juda, Jezus Christus, de Zoon van God, is uit de hemel gekomen en is in de wereld gekomen om Zichzelf op te offeren, om

Zich te geven als een Offerlam. De Koning geeft Zichzelf! En als dat Lam de boekrol in ontvangst neemt, dan breekt de hemel uit in gejuich, in een groot loflied: 'U verdient het om de boekrol te ontvangen en zijn zegels te verbreken. Want U bent geslacht en met Uw bloed hebt U voor God mensen gekocht uit alle landen en volken,

van elke stam en taal. U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd en hen tot priesters gemaakt. Zij zullen als koningen heersen op aarde.'

Dus de Koning van de kosmos wordt een knecht, om ons, knechten, te maken tot koningen! Begrijpt u daar nou iets van?! God draait alles om! Zijn Zoon, de Koning, offert Zichzelf op. En wij, die zo vaak falen en mislukken, zullen als koningen heersen op aarde! Dat staat er letterlijk! Als Jezus terugkomt op aarde, op een dag, dan zal Hij al Zijn volgelingen gaan inzetten om voor de aarde te zorgen, om als koningen te heersen. En als u gelooft in Jezus Christus, dan gaat dit dus over u! Dit gaat over ons!

En wacht eens even... als er dus in de Bijbel voorschriften worden gegeven voor een goede koning, dan moeten ook wij onze oren spitsen! Wij zijn voorbestemd om koningen te worden! Beseft u dat? Daarom is het ook voor ons héél belangrijk om te weten wat de Bijbel zegt over de kunst van het koningschap. Begrenzing dus van macht, seks en geld. Maar wel: dicht bij de Bijbel leven, en de mensen om je heen dienen. Dat is Gods bedoeling met ons leven!

De apostel Paulus geeft een heel mooi voorbeeld van de manier waarop dat werkt in de praktijk. Hij hoort dat de christenen in Korinthe elkaar voor een rechtbank gesleept hebben, in een conflict. En hij schrijft dan in de eerste brief aan de Korinthiërs, hoofdstuk 6: 'Hoe kunnen jullie dat nou doen? Weten jullie niet, dat jullie uiteindelijk over de wereld zullen oordelen? Jullie zullen toch als koningen heersen? Kunnen jullie dan nog niet zelf beslissen over de meest onbenullige dingen? Hoe moet dat dan later?' Voelt u wel? Paulus maakt dat héél praktisch! Als je láter als koning mag heersen, dan moet je je nú daarop voorbereiden.

5. Hoe bereid je voor op het koningschap? Door goed te letten op Jezus!

Hoe doe je dat? Dat doe je vooral door goed te letten op Jezus. De Leeuw, die een Lam werd. We zongen daar net van: 'Zie onze God, de Koning-Knecht. Hij heeft Zijn leven afgelegd. Zijn voorbeeld roept om te dienen iedere dag, gedragen door Zijn liefde en kracht.' Als er Eén is die Gods wetboek ten volle in praktijk heeft gebracht, dan is Hij het wel! Bij elke beslissing in ons leven is dus de vraag: 'Wat zou Jezus doen? Hoe zou Hij omgaan met deze situatie?' Waar het om gaat, is dat we leren om situaties te veranderen door te dienen.

Twee voorbeelden. Het eerste verhaal heb ik ooit weleens verteld. Een alleenstaande moeder had het niet breed. Ze had een warm en hartelijk geloof in God. En dat irriteerde haar buurman. De buurman zat haar vaak dwars. Daar probeerde ze zo rustig mogelijk op te reageren, maar het viel net mee. Nu had ze een paar kippen in de tuin lopen. Die legden wat eieren, en dat was een mooie aanvulling op het menu. Alleen: de buurman had een enorme hekel aan de kippen. Soms kwam er per ongeluk een kip bij hem in de tuin. Op een dag was dat weer gebeurd. De buurman wist de kip te vangen, draaide hem zonder pardon de nek om, en gooide de dode kip over de schutting.

Daar stond de alleenstaande moeder, met de dode kip in haar handen. Wat moest ze doen? Ze nam ene besluit: ze ging naar de keuken, pakte de grootste pan, ze plukte de kip, braadde hem, en nam toen de gebraden kip met pan en al mee naar het huiskamer van de burens. Ze belde aan, en toen de buurman opendeed, zei ze: 'Buurman, deze is voor u. Het spijt mij dat de kip in uw tuin liep. Ik hoop dat u dit geschenk wilt aanvaarden.'

Vanaf die dag veranderde alles. Deze vrouw had door te dienen de buurman voor zich gewonnen. Zij liet zien wat het betekent om Jezus te volgen: de Leeuw die een Lam werd.

Het tweede voorbeeld las ik gisteren. In de Amerikaanse onafhankelijkheidsoorlog reed een man in burgerkleding op een paard langs een groep soldaten. Ze waren bezig een verdedigingswal te bouwen. Het was warm, de mannen waren uitgeput, en een officier stond alleen maar bevelen te schreeuwen. De man vroeg aan de officier, waarom hij dat deed. 'Mijnheer,' antwoordde de officier, 'ik ben korporaal, en dat zijn gewone soldaten.' De man kwam van zijn paard af en begon de uitgeputte soldaten te helpen. Toen het werk klaar was, liep hij naar de korporaal en zei: 'Als u weer zo'n klus heeft en u heeft weer te weinig mensen, ga dan naar uw opperbevelhebber, dan zal ik opnieuw komen en u opnieuw helpen.' De man in burgerkleding bleek George Washington zelf te zijn! Door te dienen veranderde hij de situatie, en veranderde hij het hart van de korporaal.

Dat is de kunst van het koningschap: dingen wezenlijk veranderen door echte dienstbaarheid. Dienend leiderschap. U, jij en ik, wij zijn voorbestemd om samen met Jezus over de aarde te regeren. Hoe, wat en wanneer, dat weten we niet. Maar nu al mag ons leven getekend worden door een koninklijke houding van dienstbaarheid. Een royale houding, want royaal betekent letterlijk: 'koninklijk'. Jezus Zelf gaat ons voor! Als we Hem in het oog houden, dan zullen er ook door onze houding dingen verrassend veranderen!

Amen.